

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 99/2021

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Α')**

Συνεδρίαση της 7^{ης} Ιουνίου 2021

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ευγενία Βελώνη, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Δήμητρα Κεφάλα, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Χριστίνα Διβάνη, Μαρία Σπάσου, Κωνσταντίνος Ζαμπάρας, Θεόδωρος Ράπτης, Παρασκευάς Χρυσοστομίδης, Φωτεινή Δεδούση, Κωνσταντίνος Γεωργιάδης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Κωνσταντίνος Γεωργιάδης.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο του Υφυπουργού Εξωτερικών, με αριθμό πρωτοκόλλου 13163/23.03.2021.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται: 1. Αν η αναφορά της διάταξης του γ' εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 37 του Κοινοτικού Κώδικα Θεωρήσεων σε ατομικούς φακέλους αιτήσεων θεωρήσεων, αφορά στην έντυπη ή και στην ηλεκτρονική μορφή των φακέλων αυτών, ώστε να μπορεί να επιλεγεί αποκλειστικά η ηλεκτρονική. 2. Αν η αναφορά γίνεται και για τις δύο (2) μορφές, ποιό το νόημα και η ερμηνεία που προκρίνεται ως προς τη διάταξη του δ' εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 37 του Κοινοτικού Κώδικα Θεωρήσεων, σύμφωνα με την οποία: *«Όπου ισχύει, οι ατομικοί φακέλοι ηλεκτρονικών αιτήσεων διατηρούνται για την περίοδο ισχύος της χορηγηθείσας θεώρησης»*. 3. Ποιά η σχέση των ως άνω διατάξεων με τις διατάξεις του ν. 4727/2020 (ΦΕΚ Α' 184) και ιδιαίτερα με τα άρθρα 13 παρ. 5, 14 παρ. 3 και 20 παρ. 4 του νόμου αυτού και αν διατάξεις αυτές τυγχάνουν εν προκειμένω εφαρμογής. Στο πιο πάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Στο έγγραφο του ερωτήματος εκτίθεται ότι πολλές Αρχές της Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα αυξημένο πρόβλημα αποθηκευτικού χώρου, λόγω συσσώρευσης μεγάλου αριθμού έντυπου Αρχείου αιτήσεων θεωρήσεων και συνοδευτικών δικαιολογητικών τους, με αποτέλεσμα την ενοικίαση αποθηκευτικών χώρων εκτός των εγκαταστάσεών τους και, ως εκ τούτου, πρόσθετο κόστος για το Ελληνικό Δημόσιο, πρόβλημα που έχει περιπλακεί περαιτέρω από τις ρυθμίσεις του ν. 4610/2019, με τις οποίες ο έλεγχος της καταστροφής Αρχείων ανατίθεται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Ενόψει τούτων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η παροχή οδηγιών προς τις παραπάνω Αρχές για την εφεξής αποκλειστική τήρηση ψηφιακού Αρχείου αιτήσεων θεωρήσεων, γεγονός που θα συνδράμει τόσο στην αποσυμφόρηση των κτηριακών εγκαταστάσεών τους και τη βελτίωση της γενικότερης εικόνας τους, όσο και στην εξοικονόμηση πόρων του Ελληνικού Δημοσίου, τέθηκε από τον Υφυπουργό Εξωτερικών το ερώτημα που αναφέρεται στην περίληψη της παρούσας.

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Στα άρθρα 61 και 62 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 321/2006, ορίζεται ότι:

«Άρθρο 61

Για την προοδευτική εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το Συμβούλιο θεσπίζει:

α) εντός πέντε ετών από την έναρξη ισχύος της συνθήκης του Άμστερνταμ, μέτρα για την εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων σύμφωνα με το άρθρο 14, σε συνδυασμό με άμεσα συνδεδεμένα με αυτήν συνοδευτικά μέτρα για τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 62 σημεία 2 και 3, και του άρθρου 63 σημείο 1 στοιχείο α) και σημείο 2 στοιχείο α), καθώς και μέτρα για την πρόληψη και την καταστολή της εγκληματικότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 στοιχείο ε) της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση·

β) άλλα μέτρα στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και της διαφύλαξης των δικαιωμάτων υπηκόων τρίτων χωρών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63·

Άρθρο 63

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 67, θεσπίζει, εντός πέντε ετών από την έναρξη ισχύος της συνθήκης του Άμστερνταμ:

1. μέτρα, προκειμένου να εξασφαλισθεί, σύμφωνα προς το άρθρο 14, η απουσία κάθε ελέγχου προσώπων, είτε είναι πολίτες της Ένωσης είτε υπήκοοι τρίτων χωρών, όταν διέρχονται εσωτερικά σύνορα·

2. μέτρα για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών τα οποία καθορίζουν:

α) προδιαγραφές και διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν τα κράτη μέλη κατά τη διενέργεια ελέγχων προσώπων στα εξωτερικά σύνορα·

β) κανόνες για τις θεωρήσεις, όταν υπάρχει πρόθεση διαμονής όχι άνω των τριών μηνών, στους οποίους περιλαμβάνονται :ί) ο κατάλογος των τρίτων χωρών, οι υπήκοοι των οποίων υποχρεούνται να διαθέτουν θεώρηση προκειμένου να διέλθουν τα εξωτερικά σύνορα και των χωρών, οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή, ίί) οι διαδικασίες και οι όροι για τη χορήγηση θεωρήσεων από τα κράτη μέλη, ίίί) θεώρηση ενιαίου τύπου, ίν) κανόνες για την ενιαία θεώρηση· 3....».

3. Στα άρθρα 1, 2, 24 και 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1155 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων, Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 188/25, ορίζεται ότι:

«Άρθρο 1 Στόχος και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις χορήγησης θεωρήσεων για πρόθεση διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών που δεν υπερβαίνει τις 90 ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου 180 ημερών.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1.2. ως «θεώρηση» νοείται η εξουσιοδότηση που χορηγείται από κράτος μέλος ενόψει: α) πρόθεσης διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών που δεν υπερβαίνει τις 90 ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου 180 ημερών·

Άρθρο 24 Χορήγηση ομοιόμορφης θεώρησης

1. Η περίοδος ισχύος μιας θεώρησης και η διάρκεια της επιτρεπόμενης παραμονής βασίζονται στην εξέταση που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 21. Μπορεί να χορηγηθεί θεώρηση για μία, δύο ή πολλαπλές εισόδους. Η περίοδος ισχύος δεν υπερβαίνει την πενταετία..

Άρθρο 37 Οργάνωση των τμημάτων θεώρησης

1. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την οργάνωση των τμημάτων θεωρήσεων των προξενείων τους....

2. Η αποθήκευση και η επεξεργασία των αυτοκόλλητων θεωρήσεων υπόκεινται σε επαρκή μέτρα ασφάλειας για την αποφυγή της απάτης ή της απώλειας. Κάθε προξενείο τηρεί λογαριασμό των αποθεμάτων του σε αυτοκόλλητες θεωρήσεις και καταγράφει τον τρόπο χρήσης κάθε αυτοκόλλητης θεώρησης. Οποιαδήποτε σημαντική απώλεια ασυμπλήρωτων αυτοκόλλητων θεωρήσεων πρέπει να δηλώνεται στην Επιτροπή.

3. Τα προξενεία ή οι κεντρικές αρχές τηρούν αρχεία των αιτήσεων σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή. Κάθε ατομικός φάκελος περιλαμβάνει τις σχετικές πληροφορίες που επιτρέπουν την ανασύσταση, εφόσον κριθεί σκόπιμο, του πλαισίου της απόφασης που ελήφθη επί της αίτησης.

Οι ατομικοί φάκελοι αιτήσεων τηρούνται επί ένα έτος τουλάχιστον από την ημερομηνία κατά την οποία ελήφθη η απόφαση επί της αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 ή, σε περίπτωση προσφυγής, έως το τέλος της διαδικασίας προσφυγής, ανάλογα με το ποια είναι η μεγαλύτερη. Όπου ισχύει, οι ατομικοί φάκελοι ηλεκτρονικών αιτήσεων διατηρούνται για την περίοδο ισχύος της χορηγηθείσας θεώρησης.».

4. Στα άρθρα 12, 13, 14 και 20 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184/23-9-2020), ορίζεται ότι:

« ΜΕΡΟΣ Α' ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Άρθρο 12 Πεδίο εφαρμογής διατάξεων ηλεκτρονικών εγγράφων

1. Οι διατάξεις του παρόντος καθορίζουν τις διαδικασίες έκδοσης, διακίνησης, πρωτοκόλλησης και αρχειοθέτησης, καθώς και το κύρος και την αποδεικτική ισχύ των ηλεκτρονικών εγγράφων και των εκτυπώσεών τους.

2. Τα ηλεκτρονικά έγγραφα, δημόσια ή ιδιωτικά, εκδίδονται, διακινούνται και γίνονται αποδεκτά σύμφωνα με τα άρθρα 13 έως 18, με την επιφύλαξη των διατάξεων για την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης.

Άρθρο 13 Έκδοση Ηλεκτρονικών Δημοσίων Εγγράφων

1. Όλες οι διαδικασίες για τη διαχείριση δημοσίων εγγράφων από τους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως η σύνταξη, η προώθηση για υπογραφή, η θέση υπογραφής, η έκδοση, η χρέωση προς ενέργεια εισερχομένων εγγράφων, η εσωτερική και η εξωτερική διακίνηση, η πρωτοκόλληση, καθώς και η αρχειοθέτησή τους πραγματοποιούνται αποκλειστικά μέσω ΤΠΕ.

2. Τα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα παράγονται είτε πλήρως αυτοματοποιημένα μέσω ειδικού πληροφοριακού συστήματος που συνθέτει κατάλληλα στοιχεία δεδομένων, είτε μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής γραφείου, είτε μέσω ψηφιοποίησης έντυπου εγγράφου. Τα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα εκδίδονται σε μία από τις ακόλουθες μορφές: α) ως πρωτότυπα ηλεκτρονικά έγγραφα της παρ. 3, β) ως ηλεκτρονικά ακριβή αντίγραφα της παρ. 4, γ) ως ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα της παρ. 5. 3....4....

5. Τα ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα εκδίδονται από τους φορείς του δημόσιου τομέα μέσω ψηφιοποίησης ή αναπαραγωγής με χρήση ΤΠΕ έντυπων δημοσίων ή ιδιωτικών εγγράφων που κατέχουν στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους. Τα ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα φέρουν: α) εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα β) είτε την εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του φορέα είτε την εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή του οργάνου που κάνει την ψηφιοποίηση ή αναπαραγωγή με χρήση ΤΠΕ σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο και γ) βεβαίωση ταύτισής τους με το έντυπο έγγραφο. Σε περίπτωση καταστροφής έντυπων εγγράφων μετά από την έκδοση των αντίστοιχων ψηφιοποιημένων ηλεκτρονικών αντιγράφων, στο πρωτόκολλο καταστροφής μνημονεύονται τα ειδικότερα στοιχεία που αναφέρονται στην παραγωγή και αρχειοθέτηση του ψηφιοποιημένου ηλεκτρονικού αντιγράφου.».

Άρθρο 14 Κύρος και αποδεικτική ισχύς των ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων

1...2...3. Τα ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα της παρ. 5 του άρθρου 13 έχουν ισχύ ακριβούς αντιγράφου και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε', με τίτλο «ΕΝΔΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 20 Ηλεκτρονική αρχειοθέτηση

4. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων για την αρχειοθέτηση εγγράφων των Ενόπλων Δυνάμεων, τα έντυπα έγγραφα διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών μετά από την ψηφιοποίησή τους. Με την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος καταστρέφονται. ».

5. Στα άρθρα 142 και 144 του ν. 4781/2021 «Οργάνωση και λειτουργία Υπουργείου Εξωτερικών, Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού, ρύθμιση θεμάτων διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας και ανθρωπιστικής βοήθειας και άλλες διατάξεις», (Α' 31/28.02.2021) ορίζεται ότι:

«Άρθρο 142 Αρμοδιότητες Υπηρεσίας Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου,
1. Στο Υπουργείο Εξωτερικών λειτουργεί Υπηρεσία Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου (Υ.Δ.Ι.Α.), υπαγόμενη στη ΣΤ - Α' Γενική Διεύθυνση Προσωπικού και Διοικητικής Οργάνωσης και έχει ως σκοπό την ταξινόμηση, τη συντήρηση, τη φύλαξη, την αξιοποίηση, την ανάδειξη και την προβολή των αρχείων του Υπουργείου Εξωτερικών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών των Γραφείων των Υπουργών, την έκδοση μελετών, τον αποχαρακτηρισμό αρχείων, καθώς και την προαγωγή της έρευνας. Στην Υπηρεσία Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου υπάγονται τα κατά τόπους υφιστάμενα αρχεία των Αρχών του Υπουργείου στο εξωτερικό, η οργάνωση και η επιμέλεια των οποίων ρυθμίζεται με οδηγίες της Κεντρικής Υπηρεσίας.

2. Ως αρχεία, κατά την έννοια του παρόντος, νοούνται οποιαδήποτε τεκμήρια καταγραφής πληροφοριών περιέρχονται στις Διευθύνσεις, Υπηρεσίες, Γραφεία και Αρχές εξωτερικού του Υπουργείου Εξωτερικών ή παράγονται ή εξάγονται από αυτές, οποιαδήποτε μορφή και αν έχουν.

3. Η Υπηρεσία Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου είναι αρμόδια για: α) την ταξινόμηση, ψηφιοποίηση, συντήρηση, τον αποχαρακτηρισμό εγγράφων, εκδόσεων, την εξυπηρέτηση της υπηρεσιακής έρευνας και του Μουσείου, β)...., γ)....4....

5. Η Υπηρεσία Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου συνεργάζεται με τις Υπηρεσίες των Γενικών Αρχείων του Κράτους σχετικά με τη διαχείριση εγγράφων, που άπτονται της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εξωτερικών. 6....

7. Η Υπηρεσία Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου εξαιρείται των άρθρων 160 έως και 201 του ν. 4610/2019 (Α' 70) ως προς τα Γενικά Αρχεία του Κράτους.».

Άρθρο 144 Εξουσιοδοτικές διατάξεις:

1....2....3....4. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της Υπηρεσίας Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. 5....

6. Με διάταγμα, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την ηλεκτρονική αρχειοθέτηση και την καταστροφή των ηλεκτρονικών εγγράφων που εκδίδονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και των δικαιολογητικών και των άλλων συναφών συνοδευτικών εγγράφων έκδοσής τους.».

Ερμηνεία διατάξεων

6. Από την ερμηνεία των παραπάνω διατάξεων, λαμβανομένων υπόψη αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, συνάγονται τα ακόλουθα:

7. Με τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, με σκοπό την προοδευτική εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, προβλέφθηκε η θέσπιση από το Συμβούλιο, εντός καθορισθείσας προθεσμίας, μεταξύ άλλων, μέτρων για την εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, την πρόληψη και την καταστολή της εγκληματικότητας, καθώς και άλλων μέτρων στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και της διαφύλαξης των δικαιωμάτων υπηκόων τρίτων χωρών (άρθρο 61).

Επίσης, εντός της αυτής ως άνω προθεσμίας, προβλέφθηκε η θέσπιση από το Συμβούλιο μέτρων διέλευσης των εσωτερικών συνόρων από πολίτες της Ένωσης ή υπηκόους τρίτων χωρών, προκειμένου να εξασφαλισθεί η απουσία κάθε ελέγχου των προσώπων αυτών, καθώς και μέτρων για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών που να καθορίζουν προδιαγραφές και διαδικασίες τις οποίες πρέπει να ακολουθούν τα κράτη μέλη κατά τη διενέργεια ελέγχων προσώπων στα εξωτερικά σύνορά τους και κανόνες για τις θεωρήσεις, όταν υπάρχει πρόθεση διαμονής όχι άνω των τριών μηνών, στους οποίους περιλαμβάνονται: i) ο κατάλογος των τρίτων χωρών, οι υπήκοοι των οποίων υποχρεούνται να διαθέτουν θεώρηση προκειμένου να διέλθουν τα εξωτερικά σύνορα και των χωρών, οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή, ii) οι διαδικασίες και οι όροι για τη χορήγηση θεωρήσεων από τα κράτη μέλη, iii) θεώρηση ενιαίου τύπου και iv) οι κανόνες για την ενιαία θεώρηση¹ (άρθρο 62 σημείο 2).

8. Ο κατά τα ως άνω έλεγχος των συνόρων δεν γίνεται μόνο προς το συμφέρον των κρατών μελών στα εξωτερικά σύνορα των οποίων ασκείται, αλλά προς το συμφέρον όλων των κρατών μελών που έχουν καταργήσει τον έλεγχο στα εσωτερικά τους

¹ Πρβλ ΕΕ L 239 της 22.9.2000, σ. 19, ΕΕ C 326 της 22.12.2005, σ. 1.

σύνορα, συμβάλλει δε στην καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και στην πρόληψη κάθε απειλής κατά της εσωτερικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, της δημόσιας υγείας και των διεθνών σχέσεων των κρατών μελών, ενώ περιλαμβάνει όχι μόνο τον έλεγχο προσώπων στα συνοριακά σημεία διέλευσης και την επιτήρηση μεταξύ των σημείων αυτών αλλά και ανάλυση των κινδύνων για την εσωτερική ασφάλεια και των ενδεχόμενων απειλών κατά της ασφάλειας των εξωτερικών συνόρων.

Κατά συνέπεια, έπρεπε να ορισθούν οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια καθώς και οι λεπτομερείς κανόνες που διέπουν ταυτόχρονα τις διαδικασίες ελέγχου στα συνοριακά σημεία διέλευσης και την επιτήρηση.²

9. Όσον αφορά την πολιτική θεωρήσεων, η ύπαρξη «κοινού σώματος» νομοθεσίας, ιδίως μέσω της ενοποίησης και της ανάπτυξης του κεκτημένου (οι σχετικές διατάξεις της σύμβασης για την εφαρμογή της συμφωνίας Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 και της κοινής προξενικής εγκυκλίου), αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις συνιστώσες της «περαιτέρω ανάπτυξης της κοινής πολιτικής θεωρήσεων ως μέρους ενός πολυεπίπεδου συστήματος, με στόχο τη διευκόλυνση των νόμιμων ταξιδιών και την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης μέσω της περαιτέρω εναρμόνισης των εθνικών νομοθεσιών και των πρακτικών διεκπεραίωσης των τοπικών προξενικών αποστολών», όπως καθορίζεται στο πρόγραμμα της Χάγης για την ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση³.

10. Στο παραπάνω πλαίσιο θεσπίσθηκε ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (Κώδικας Θεωρήσεων)⁴, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 5 Απριλίου 2010 και αποτελεί μια πολύ σημαντική καινοτομία και το πρότυπο επί του οποίου σήμερα αναπτύσσονται τα ευρωπαϊκά συστήματα για τα ευφυή σύνορα (entry - exit system & ETIAS), αλλά και τα εθνικά πληροφοριακά συστήματα που υποστηρίζουν την έκδοση των ηλεκτρονικών αδειών διαμονής. Ο Κώδικας αποτελεί βασικό στοιχείο της κοινής πολιτικής θεωρήσεων, σεβόμενος δε τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρώντας τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν), Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 105 της 13/04/2006, σ. 0001 – 0032.

³ Πρβλ. ΕΕ C 53 της 3.3.2005, σ. 1.

⁴ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 243/1.

θεμελιωδών ελευθεριών και από τον Χάρτη Θεμελιωδών Ελευθεριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεσπίζει εναρμονισμένες διαδικασίες και προϋποθέσεις για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων θεώρησης και την έκδοσή τους, με πρωταρχικούς στόχους τη διευκόλυνση των νόμιμων ταξιδιών και την αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης, την ενίσχυση της διαφάνειας και της ασφάλειας δικαίου, την ενίσχυση των διαδικαστικών εγγυήσεων και της ίσης μεταχείρισης των αιτούντων.

11. Στη συνέχεια, με βάση την Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο⁵ και την αξιολόγηση της εφαρμογής του Κώδικα Θεωρήσεων⁶ κρίθηκε αναγκαίος ο εξορθολογισμός και η βελτίωση των λειτουργικών πτυχών της διαδικασίας χορήγησης θεωρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη και τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων για την αναδιατυπωμένη πρόταση του Κώδικα Θεωρήσεων, εξορθολογισμός ο οποίος επιχειρήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/1155 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009.

12. Η μεταρρύθμιση του νομικού πλαισίου του συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις είχε στόχο⁷ να ενισχύσει περαιτέρω την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας χορήγησης θεωρήσεων, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις και την αξιοποίησή τους προς όφελος των αρχών των κρατών μελών και των καλόπιστων αιτούντων, καλύπτοντας τα κενά πληροφόρησης σε ορισμένους τομείς, βελτιώνοντας τους ελέγχους των προσώπων και επιταχύνοντας την ποιότητα και τα αποτελέσματα της διαδικασίας.

13. Περαιτέρω, για την εξασφάλιση της εναρμονισμένης εφαρμογής του Κώδικα Θεωρήσεων σε επιχειρησιακό επίπεδο, προβλέφθηκε ότι πρέπει να συνταχθούν οδηγίες για την πρακτική και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν τα κράτη μέλη κατά τη διεκπεραίωση των αιτήσεων θεώρησης, να θεσπιστούν ευέλικτοι κανόνες που θα επιτρέπουν στα κράτη μέλη να βελτιστοποιήσουν την από κοινού χρήση πόρων, να αυξήσουν την προξενική κάλυψη και τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών («Κέντρα Θεωρήσεων Σένγκεν»), η οποία θα μπορούσε να λάβει οποιαδήποτε μορφή που θα προσαρμόζεται στις τοπικές συνθήκες με σκοπό την

⁵ «Μια πιο έξυπνη πολιτική θεωρήσεων με στόχο την οικονομική ανάπτυξη» COM(2014) 165 final.

⁶ Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων). Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD (2014) 101 final.

⁷ Βλ. COM(2018) 252 final 2018/0061 (COD) Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων) {SWD(2018) 77 final} - {SWD(2018) 78 final}.

αύξηση της γεωγραφικής προξενικής κάλυψης, τη μείωση των εξόδων των κρατών μελών, την ενίσχυση της προβολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται στους αιτούντες. Ενόψει αυτών, τα συστήματα ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων και η ανάπτυξη μια κοινής λύσης με στόχο την ψηφιοποίηση θεωρήθηκαν ως σημαντικά εργαλείο για τη διευκόλυνση των διαδικασιών υποβολής αίτησης⁸.

14. Στο πλαίσιο αυτό, με την παράγραφο 3 του άρθρου 37 του τροποποιημένου Κώδικα Θεωρήσεων προβλέφθηκε η ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων θεωρήσεων και περιορίστηκε η ελάχιστη περίοδος αρχειοθέτησης, δεδομένου ότι τα συστήματα ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων θεωρήσεων που αναπτύσσονται από τα κράτη μέλη συμβάλλουν στη διευκόλυνση των διαδικασιών υποβολής αιτήσεων για τους αιτούντες και τα προξενεία και επιτρέπουν να αναπτυχθεί μια κοινή λύση που θα επιτρέπει την πλήρη ψηφιοποίηση, αξιοποιώντας στο μέγιστο τις πρόσφατες νομικές και τεχνολογικές⁹ εξελίξεις. Ως θεώρηση δε κατά το άρθρο 2, σημείο 2, στοιχεία α' και β', του εν λόγω Κώδικα νοείται η εξουσιοδότηση που χορηγείται από κράτος μέλος είτε ενόψει διέλευσης από ή πρόθεσης παραμονής στην επικράτεια των κρατών μελών, η οποία δεν υπερβαίνει σε διάρκεια τις 90 ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου 180 ημερών, είτε ενόψει διέλευσης μέσω των διεθνών ζωνών διέλευσης των αερολιμένων των κρατών μελών¹⁰.

15. Ειδικότερα, σύμφωνα με την τροποποιηθείσα παράγραφο 3 του άρθρου 37 του Κώδικα¹¹, τα προξενεία των κρατών μελών τηρούν αρχεία των αιτήσεων σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή επί ένα έτος¹² τουλάχιστον από την ημερομηνία κατά την οποία ελήφθη η απόφαση επί της αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 ή σε περίπτωση προσφυγής, έως το τέλος της διαδικασίας προσφυγής, ανάλογα με το ποια είναι η μεγαλύτερη, ενώ οι ατομικοί φάκελοι ηλεκτρονικών αιτήσεων διατηρούνται για την περίοδο ισχύος της χορηγηθείσας θεώρησης, προβλέποντας ότι κάθε ατομικός φάκελος περιλαμβάνει τις σχετικές πληροφορίες που επιτρέπουν την ανασύσταση, εφόσον κριθεί σκόπιμο, του πλαισίου της απόφασης που ελήφθη επί της αίτησης.

⁸ Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 19 και 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1155.

⁹ Πρβλ. Οδηγίες (ΕΕ) 2016/2102, (ΕΕ) 2019/1024 και (ΕΕ) 2018/1972.

¹⁰ απόφαση ΔΕΕ της 29ης Ιουλίου 2019, Vethanayagam κ.λπ., C- 680/17, σκέψεις 51 και 62.

¹¹ Βλ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2019/1155 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 20ής Ιουνίου 2019 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (Κώδικας θεωρήσεων), Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 188/25.

¹² Αντί της προθεσμίας των δύο ετών που προέβλεπε το αντίστοιχο άρθρο του Κανονισμού 810/2009.

16. Ο ν. 4727/2020 (Κώδικας Ψηφιακής Διακυβέρνησης) θεσπίσθηκε προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη ρύθμιση που είχε συμπεριληφθεί στη συνταγματική αναθεώρηση του 2001 και συγκεκριμένα τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 5Α που όχι μόνο κατοχυρώνει το δικαίωμα της πληροφόρησης, αλλά και την υποχρέωση του Κράτους να διευκολύνει την πρόσβαση στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και την παραγωγή, ανταλλαγή και διάδοσή τους. Ο νόμος αυτός, με στόχο τη σύνταξη ενός μοναδικού, ενιαίου νομοθετικού κειμένου με αντικείμενο τη ρύθμιση θεμάτων ψηφιακής διακυβέρνησης στον δημόσιο τομέα, επιδιώκει, μεταξύ άλλων, να αναδιαρθρώσει τις εσωτερικές λειτουργίες και διαδικασίες των φορέων του δημόσιου τομέα επί τη βάση της πλήρους αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών για την ευχερέστερη άσκηση των δικαιωμάτων και εκπλήρωση των υποχρεώσεων των φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων έναντι των φορέων του δημόσιου τομέα, την άρση κανονιστικών εμποδίων για την ταχεία και αποτελεσματική πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες και πληροφορίες, όπως επίσης την εμπέδωση της εμπιστοσύνης και της διαφάνειας.

17. Ειδικότερα¹³ στον παραπάνω νόμο, στο άρθρο 12 ορίζεται ότι οι ρυθμίσεις του αφορούν τις διαδικασίες έκδοσης, διακίνησης, πρωτοκόλλησης και αρχειοθέτησης, καθώς και το κύρος και την αποδεικτική ισχύ των ηλεκτρονικών εγγράφων και των εκτυπώσεών τους, στο άρθρο 13 ότι όλες οι διαδικασίες για τη διαχείριση δημοσίων εγγράφων από τους φορείς του δημόσιου τομέα¹⁴ πραγματοποιούνται αποκλειστικά μέσω Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) και ορίζονται οι δυνατοί τρόποι παραγωγής ενός δημοσίου εγγράφου και οι ελάχιστες προϋποθέσεις έκδοσής του, στο άρθρο 14 προσδιορίζεται το κύρος και η αποδεικτική ισχύς των ηλεκτρονικών εγγράφων, ώστε να εξασφαλίζεται ασφάλεια δικαίου κατά τη διακίνηση των εγγράφων αυτών στους φορείς του δημόσιου τομέα, στα Δικαστήρια όλων των βαθμών και στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ενώ στο άρθρο 20 προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι κάθε φορέας του δημόσιου τομέα τηρεί αποκλειστικά ηλεκτρονικά αρχεία των ηλεκτρονικών εγγράφων, τα οποία εκδίδει, κατέχει ή διακινεί και σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ή το πεδίο των δραστηριοτήτων του, δεδομένου ότι η ηλεκτρονική αρχειοθέτηση είναι ιδιαίτερης βαρύτητας για την εύρυθμη λειτουργία

¹³Βλ. αιτιολογική έκθεση ν.4727/2020.

¹⁴όπως η σύνταξη, η προώθηση για υπογραφή, η θέση υπογραφής, η έκδοση, η χρέωση προς ενέργεια εισερχομένων εγγράφων, η εσωτερική και η εξωτερική διακίνηση, η πρωτοκόλληση, καθώς και η αρχειοθέτησή τους.

κάθε φορέα και την ταχύτερη διεκπεραίωση των διαδικασιών. Επιπλέον, στο ίδιο άρθρο ορίζεται ότι τα έντυπα έγγραφα διατηρούνται για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών μετά από την ψηφιοποίησή τους, ενώ με την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος καταστρέφονται.

18. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Αστικού Κώδικα (ΑΚ), που τυποποίησε κανονιστικά μια βασική νομική αρχή, ο νόμος διατηρεί την ισχύ του ενόσω έτερος κανόνας δικαίου δεν έχει καταργήσει αυτόν ρητώς ή σιωπηρώς. Ρητή κατάργηση έχουμε όταν ευθέως και σαφώς με την κατάλληλη γραμματική διατύπωση ο νεότερος νόμος καταργεί τον προγενέστερο κανόνα δικαίου, ενώ σιωπηρή κατάργηση επέρχεται είτε όταν κάτι τέτοιο συνάγεται από την έννοια του νεότερου κανόνα δικαίου είτε όταν ο τελευταίος είναι αντίθετος ή ασυμβίβαστος προς τον προηγούμενο, δηλαδή όταν ο νεότερος νόμος ρυθμίζει το ίδιο ζήτημα του προγενέστερου είτε αποκλειστικώς είτε κατά αντίθετο ή παντελώς διαφορετικό τρόπο¹⁵. Προϋποθέσεις, δηλαδή, της αρχής ότι ο μεταγενέστερος νόμος καταργεί τον προγενέστερο είναι αφενός ότι συμπίπτει συνολικώς το ρυθμιστικό αντικείμενο και αφετέρου ότι διαφέρει το ρυθμιστικό περιεχόμενο του προηγούμενου και του επόμενου νόμου.

19. Περαιτέρω, παραλλαγμένη έκφραση της πιο πάνω αρχής αποτελεί το ευρείας διεθνούς αποδοχής παραδοσιακό ερμηνευτικό αξίωμα, σύμφωνα με το οποίο η ειδική διάταξη κατισχύει της γενικής (*lex specialis derogat legi generali*)¹⁶

Όταν ένας ειδικός νόμος είναι μεταγενέστερος ενός γενικού συνήθως δεν υφίσταται ερμηνευτικό πρόβλημα, καθόσον οι ειδικότεροι ορισμοί του υπερισχύουν και ως μεταγενέστεροι. Πρόβλημα όμως ανακύπτει στην περίπτωση που ο γενικός νόμος είναι μεταγενέστερος του ειδικού. Αν ο νεότερος γενικός νόμος επιβάλλει ρητώς την ρητή κατάργηση του προγενέστερου ειδικού κανόνα τότε δεν τίθεται ερμηνευτικό ζήτημα. Τούτο σημαίνει ότι θα πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο αρκούντως σαφή και με ρητή ρυθμιστική διατύπωση η πρόθεση του νομοθέτη να καταργήσει τον προγενέστερο ειδικό νόμο¹⁷. Όταν όμως με τον γενικό μεταγενέστερο νόμο δεν καταργούνται ρητώς και σαφώς όλες οι ειδικώς ρυθμιζόμενες περιπτώσεις που

¹⁵ Κ. Βαβούσκος, Ο κανών *LEX POSTERIOR GENERALIS NON DEROGAT LEGI PRIORI SPECIALI* ΚΑΙ Η ΕΠ' ΑΥΤΟΥ ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ, σε: «Αφιέρωμα στον Αλέξανδρο Λιντζερόπουλο» Α' τόμος, 1985, σελ. 47 επ. (47 και 52).

¹⁶ Για την καταγωγή και την εξέλιξη της αρχής αυτής βλ. Α. Lindroos, Addressing Norm Conflicts in a Fragmented Legal System: The Doctrine of *Lex Specialis*, *Nordic Journal of International Law* 2005, σελ. 27 επ. Για τον γενικότερο ερμηνευτικό κανόνα "*in toto iure generi per speciem derogatur et illud potissimum habetur, quod ad speciem directum est*" βλ. εκτενέστερα Μ. Koskeniemi, *Fragmentation of International Law: Difficulties Arising from the Diversification and Expansion of International Law*, Έκθεση δημοσιευμένη στην ιστοσελίδα:

http://untreaty.un.org/ilc/documentation/english/a_cn4_l682.pdf, σελ. 34 επ.

¹⁷ Βλ. Κ. Βαβούσκος, όπ.π., σελ. 55.

ρύθμισε ο προγενέστερος νόμος, τότε εφαρμόζεται η ερμηνευτική αρχή σύμφωνα με την οποία μεταγενέστερος γενικός νόμος δεν καταργεί προγενέστερο ειδικό (*lex posterior generalis non derogat legi priori speciali*)¹⁸. Η αρχή αυτή λειτουργεί ως εξαίρεση στη γενική νομική ερμηνευτική αρχή που αποτυπώνει το άρθρο 2 του ΑΚ και υιοθετείται και από τη νομολογία¹⁹. Επί πλέον, στις εν λόγω περιπτώσεις δεν μπορεί να επιφέρει καταργητικό αποτέλεσμα ούτε μια γενική καταργητική ρήτρα που συνήθως περιλαμβάνεται στον γενικό νόμο²⁰.

Συμπερασματικά, η αρχή *lex posterior generalis non derogat legi priori speciali* συμπυκνώνει και αποδίδει τη λογική ιδέα ότι όταν ένας νόμος διέπει μια συγκεκριμένη δέσμη σχέσεων στην λεπτομέρεια, δεν δύναται να αποδοθεί στον νομοθέτη η πρόθεση να καταργήσει τη λεπτομερή αυτή ρύθμιση με ένα μεταγενέστερο νόμο²¹.

20. Στην προκείμενη περίπτωση από την επισκόπηση των παραπάνω διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 37 του Κοινοτικού Κώδικα Θεωρήσεων και αυτών του ν. 4727/2020 και τη συγκριτική αξιολόγησή τους, σαφώς προκύπτει ότι οι πρώτες διατάξεις είναι ειδικές, σε σχέση με τις δεύτερες, διότι αφορούν σε μια συγκεκριμένη κατηγορία εγγράφων, στους ατομικούς φακέλους των αιτήσεων θεώρησης και ορίζουν τη μορφή των φακέλων αυτών, η οποία μπορεί να είναι είτε έντυπη είτε ηλεκτρονική, το περιεχόμενό τους, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις τήρησής τους, ενώ οι διατάξεις του ν. 4727/2020 ρυθμίζουν γενικότερης φύσης ζητήματα, που άπτονται της ψηφιακής διακυβέρνησης και ιδίως εκείνα που σχετίζονται με τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) από τους φορείς του δημόσιου τομέα για τις ανάγκες της λειτουργίας τους.

21. Επομένως, οι διατάξεις του άρθρου 13, παρ. 5, του άρθρου 14, παρ. 3 και του άρθρου 20, παρ. 4 του ν. 4727/2020, ισχύουν παράλληλα με τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 37 παρ. 3 του Κοινοτικού Κώδικα Θεωρήσεων και βάσει αυτών θα λάβει χώρα η ενδεχόμενη υλοποίηση της προβλεπόμενης στην παρ. 3 του άρθρου 37 του εν λόγω Κώδικα ψηφιοποίησης των αρχείων των αιτήσεων θεώρησης, δεδομένου ότι ρύθμιση διαφορετική με έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργού Εξωτερικών (άρθρο 144 παρ. 4 του ν. 4781/2021) δεν υφίσταται. Σημειώνεται περαιτέρω, ότι, κατά τη ρητή διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 142 του ν. 4781/2021, η Υπηρεσία

¹⁸ Βλ. Κ. Βαβούσκος, όπ.π., σελ. 55 και τις εκεί παραπομπές.

¹⁹ Βλ. Σχετ. ΑΠ 284/2004 ΝΟΒ 53, σελ. 283, ΕΔΚΑ 2005, σελ. 859, Δ/ΝΗ 2005/785, 561/1982, ΕΔΚΑ 1982, σελ. 477, 310/1966, ΝοΒ 14, σελ. 882, 668/1961, ΝοΒ 10, σελ. 423, ΣτΕ 1517/2003, 3450/1980, ΔΕφΑΘ 1808/2000, Παρατηρήσεις Β. Καράκωστα σε: Δίκη, 1664, 2009/1982, 519/1981, ΝΣΚ 166, 242/2002.

²⁰ Πρβλ. ΣτΕ 1517/2003

²¹ Πρβλ. V. Thuronyi, *Comparative Tax Law*, 2003, σελ. 114.

Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου του Υπουργείου Εξωτερικών και συνεπώς και οι διατάξεις των άρθρων 142 και 144 του νόμου αυτού, που διέπουν τη λειτουργία της, ως ειδικές, εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις των άρθρων 160 έως και 201 του ν. 4610/2019 (Α' 70), που αφορούν στα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Αντίθετα, ως προς τα ειδικότερα ζητήματα που καθορίζει ο Κώδικας Θεωρήσεων υπερισχύουν οι διατάξεις του και, κατά συνέπεια, οι ατομικοί φάκελοι θεώρησης δύναται να αρχειοθετούνται είτε σε φυσική είτε σε ηλεκτρονική μορφή και διατηρούνται επί ένα έτος τουλάχιστον από την ημερομηνία κατά την οποία ελήφθη η απόφαση επί της αίτησης θεώρησης ή, σε περίπτωση προσφυγής, έως το τέλος της διαδικασίας προσφυγής, ανάλογα με το ποια είναι η μεγαλύτερη. Εξάλλου, σε περίπτωση που η διαδικασία επί της προσφυγής ολοκληρώνεται μετά την παρέλευση έτους από την ημερομηνία κατά την οποία ελήφθη η απόφαση επί της αίτησης θεώρησης και πριν από τη λήξη της περιόδου ισχύος της θεώρησης, οι ατομικοί φάκελοι ηλεκτρονικών αιτήσεων θεώρησης διατηρούνται για την (μεγαλύτερη) περίοδο ισχύος της χορηγηθείσας θεώρησης.

Απάντηση

22. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

1. Η αναφορά στη διάταξη του γ' εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 37 του τροποποιημένου Κώδικα Θεωρήσεων [Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1155 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων] σε ατομικούς φακέλους των αιτήσεων θεώρησης, αφορά τόσο στην έντυπη όσο και στην ηλεκτρονική μορφή τους.
2. Κατά την έννοια της διάταξης του δ' εδαφίου της ίδιας παραγράφου, σε περίπτωση που παρέλθει ένα έτος από την ημερομηνία κατά την οποία ελήφθη η απόφαση επί της αίτησης θεώρησης ή, σε περίπτωση που η διαδικασία επί της προσφυγής ολοκληρώνεται μετά την παρέλευση έτους από την ημερομηνία κατά την οποία ελήφθη η απόφαση επί της αίτησης θεώρησης και πριν από τη λήξη της περιόδου ισχύος της θεώρησης, οι ατομικοί φάκελοι ηλεκτρονικών αιτήσεων θεώρησης διατηρούνται για την (μεγαλύτερη) περίοδο ισχύος της χορηγηθείσας θεώρησης.
3. Οι διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 5, του άρθρου 14 παρ. 3 και του άρθρου 20 παρ. 4 του ν. 4727/2020, ισχύουν παράλληλα με τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 37 παρ.

3 του Κοινοτικού Κώδικα Θεωρήσεων και βάσει αυτών θα λάβει χώρα η ενδεχόμενη υλοποίηση της προβλεπόμενης στην παρ. 3 του άρθρου 37 του εν λόγω Κώδικα ψηφιοποίησης των αρχείων των αιτήσεων θεώρησης.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 11.06.2021

Η Πρόεδρος

Ο Εισηγητής

Ευγενία Βελώνη
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Κωνσταντίνος Γεωργιάδης
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους